

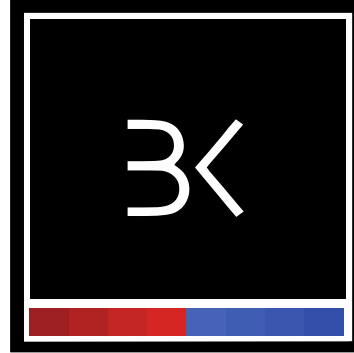
Burcu Kösem
EKONOMİ - FINANS - SEKTÖR
PROFESYONELİ

CORONA-EKONOMİ BÜLTENİ

18 Aralık / 2020

Bu rapor; Covid-19 virüsünün dünya ekonomilerinde yarattığı ekonomik krizi, güvenilir kaynaklardan elde edilen veriler ile yansıtmaya yönelik olarak, hazırlanmıştır. Herhangi bir yatırım tavsiyesi içermez.

CAATSA vs NDAA, Nedir Bu ABD Yaptırımları...?!

- ❑ Bu hafta yine hem dıştan hem de içten biri kötü diğeri ise iyi iki gündem özelinde geçti..
- ❑ O halde yüzünüzü sonda güldürmek için önce olumsuz olan dış gelişme ile adı CAATSA olarak kodlanan «Amerika'nın Hasımlarına Yaptırımlar Yoluyla Mücadele Yasası» nın 14 aralıktaki Türkiye yaptırımı ile başlayalım.
- ❑ Bu yasa ABD'de 3,5 yıldır yürürlükte ve esas itibari ile Rusya'nın Ukranya'ya ve 2016 ABD seçimlerine müdahalesine tepki olarak oluşturulmuş.
- ❑ Türkiye'ye yaptırım şeklinde dönmesinin nedeni de Rusya'dan alınan S-400'ler..

CAATSA vs NDAA, Nedir Bu ABD Yaptırımları...?!

- ❑ Aslında bu yasayla ilgili olarak bir S-400 yaptırımı uzun bir süredir beklenmekte idi. Hatta Trump ve Güney Carolina senatörü Lindsey Graham'ın S-400'lerin aktive edilmemesi halinde bir formül yaratma çabalarını da unutmamak gerekir.
- ❑ Ancak işin şekli aslında başka bir savunma sistemi almaktan ziyade S-400 lerin tercih edilmesi değildi elbette..
- ❑ Türkiye, uzun yıllardır ABD'den bir savunma sistemi almak istemiş ancak bir türlü bunu temin edememiş üstelik F-35 programından çıkartılmıştı.
- ❑ Komşumuz Yunanistan'ın ekonomik durumunun iflas eşiğinde olmasına karşın bu süreçte savunma harcamalarını 3 kat arttırmış olması,
- ❑ Fransa'nın ise savunmasını kuvvetlendirme atakları; esasında Türkiye'nin olası bir saldırı karşısında savunmasız hatta siyasi olarak da bağımsızlığını terk etmiş gibi görünmesine neden olmakta idi..

CAATSA vs NDAA, Nedir Bu ABD Yaptırımları...?!

- ❑ Sonuç itibari ile olan oldu ve 11 Nisan 2017'de Rusya ile S-400 anlaşması imzalandı.
- ❑ Türkiye, her ne kadar bu anlaşmanın CAATSA'nın yürürlüğe girmesinden önce yapıldığını öne sürecek olsa da..
- ❑ Çin'in benzer bir savunma sistemi anlaşmasını 2015'de yapmasına hatta uçakları 2017'de teslim almasına karşın bu yaptırımlara konu olduğu gözden çıkarılmamalıdır.
- ❑ Yaptırımlar aslında sadece savunma sanayiine yönelik olup, savunma sanayi ürünü ithalatı ve finansmanını konu almakta.
- ❑ Ayrıca yurtdışından bu alımları yapan Savunma Sanayi Başkanlığı ve idarecilerini de şahsi olarak kapsamakta..

CAATSA vs NDAA, Nedir Bu ABD Yaptırımları...?!

- ❑ Türkiye'nin S-400 alımını yapmakta hatalı olduğunu söyleyen ve silah almasa da olurdu diye kritik edenler var kuşkusuz..
- ❑ Ancak Türkiye gibi jeopolitik önemi yüksek ve ekonomik olarak da büyük bir ülkenin ABD ile NATO üyesi olması nedeni ile müttefik olduğu halde sudan sebepler ile bir türlü savunma sistemi almasına izin verilmemiş olması açısından bakarsak, aynı zamanda bir tür bağımsızlık hareketi olduğunu da söyleyebiliriz.
- ❑ Tüm bu gelişmelerin aslında net bir okumasını yapmak için öncelikle 20 Ocak'ta başkanlık koltuğuna oturacak Joe Biden'ın 2021 de savunma bütçe yasasında (NDAA) Türkiye konusunu nasıl ele alacağını görmemiz gerekecek.
- ❑ Bu süreç önümüze geldiğinde Biden'ın S-400 ve benzeri konularda belli şartları öne süreceği olması kuvvetle muhtemel gözükmemekte..
- ❑ Diğer yandan AB'nin de Biden'lı bir ABD ile çok noktada birlikte hareket edecek olması, gerçekleri maalesef çok parlak göstermiyor!

MB, Para ve Kur Politikasında Umut Vaat Ediyor..

- ❑ Bu hafta, 2016'dan bu yana para ve kur politikası ile ilgili ilk basın toplantısı yapılmış oldu.
- ❑ MB başkanı Naci Ağbal, 2021 yılında izleyecekleri politikaları anlatırken basından gelen her soruyu da cevapladı. Aslında burada baştan itibaren hep söylediğim iletişim ilkesine ne denli bağlı kalınmış olduğunu görmekteyiz.
- ❑ Konuşmanın belli başlı noktalarını size aktaracak olursam;
 - ✓ Fiyat istikrarı ve enflasyon,
 - ✓ Piyasa ile uyumlu faiz politikası,
 - ✓ Döviz rezervleri ve dolarizasyonla mücadele ana konular olarak sayılabilir.

MB, Para ve Kur Politikasında Umut Vaat Ediyor..

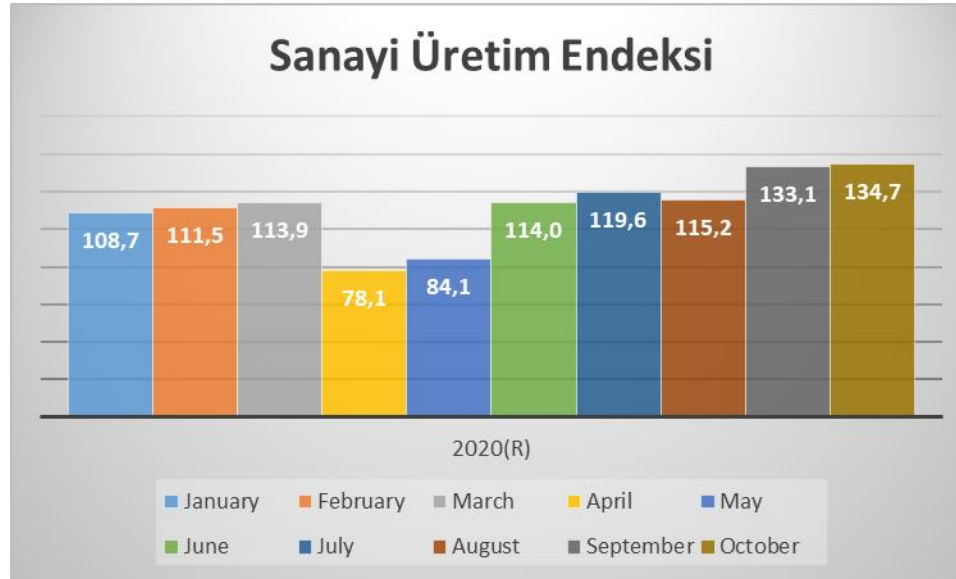
- ❑ Ağbal, gerekirse faizi arttırmaktan kaçınmayacağını ifade etti ve gözler 24 aralıktaki ppk toplantısına yönelmiş oldu.
- ❑ Ağırlıklı olarak ters dolarizasyon vurgusu yapıldığından 150 hatta bunun da üzerinde bir baz faiz artışı gerçekleştirilerek, TL'nin cazip hale getirilmesi hedeflenebilir.
- ❑ Ayrıca net bir biçimde dolar rezervlerine arzı artmaksızın müdahale edilmeyeceği de ifade edildiğinden TL'nin cazip bir faiz getirisine sahip olma gerekliliği daha da artıyor.
- ❑ Bunun dışında 2021'in reel sektörün kredi temini açısından zor geçecek bir yıl olması ancak yaşamın normale dönmesi ile artacak turizm gelirlerinin bu manada ülkeye can suyu olabileceği de umut vaat eden olasılıklardan...

Brexit ile Dalga Geçen Adam Boris Johnson😊

- ❑ 2016'daki Brexit referandumundan bu yana Birleşik Krallık'ın mı yoksa AB'nin mi adeta kedi-fare oynadığı ve bir türlü Tom ve Jerry misali kazananı olmadığı bir gerçek..
- ❑ Sonun sonu karar artık 31 Aralık gibi gözüktüyor ve Avustralya modeli denilen anlaşmasız ayrılık kuvvetli bir olasılık.
- ❑ Boris Johnson ise GSMH'nin küçük bir bölümünü oluşturan İngiltere sularındaki balıkçılık faaliyetinin süresi konusunda Macron ile didişmekle meşgul.
- ❑ Bir de İngiltere'nin otomotiv sektörünü, AB'nin kurtarma fonlarını elektrikli araba üretimine kanalize etmesi halinde yaşayacağı olası darbe telaşı, sarmış durumda.
- ❑ Neler olacağını ve bu ayrılığın sonunu hep birlikte izleyeceğiz..

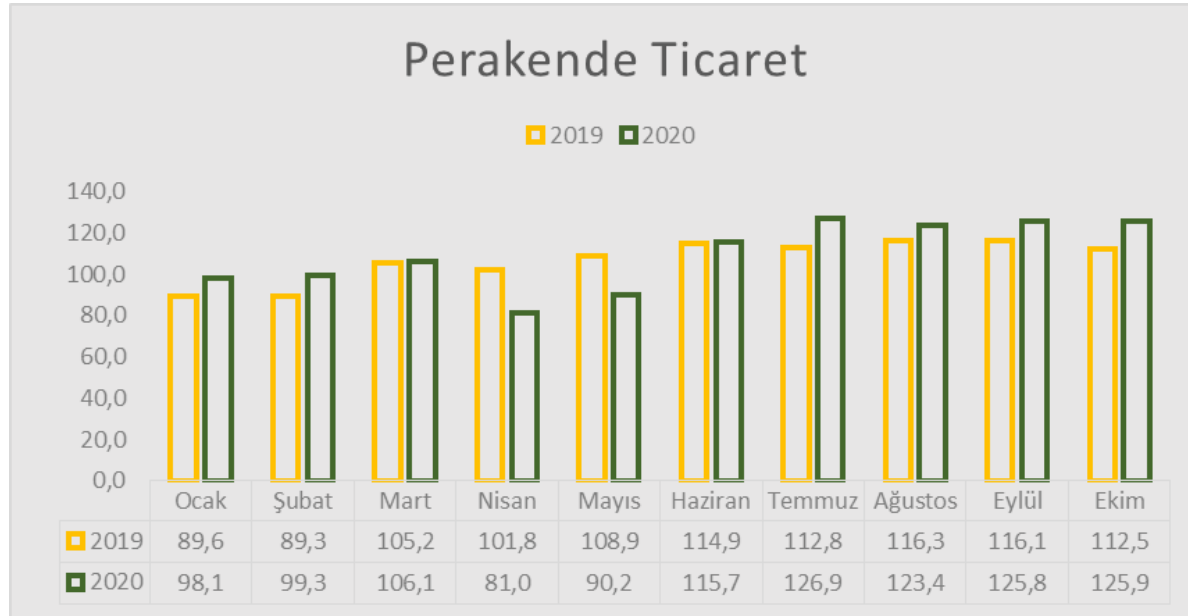
Sanayi Üretim Endeksi, Ekim 2020

- ❑ 2020 yılı Ekim ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %0,4, imalat sanayi sektörü endeksi %11 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü endeksi %5,5 arttı.
- ❑ Ekim ayında bir önceki aya göre sanayi üretim endeksi artışı ise %1,1 düzeyinde gerçekleşti.

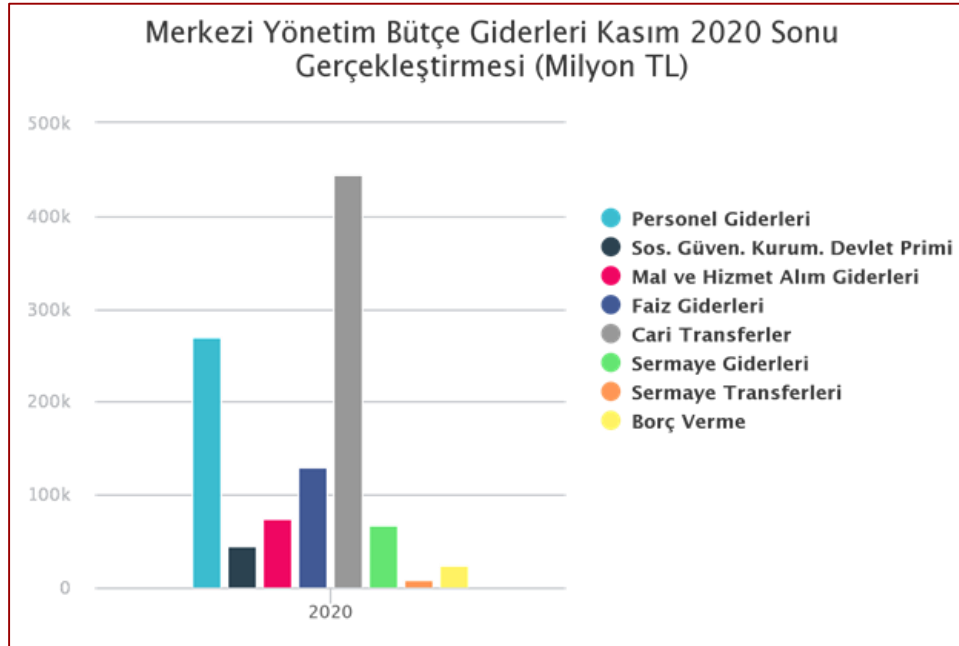
Perakende Satış Endeksleri, Ekim 2020

- Sabit fiyatlarla perakende satış hacmi, 2020 yılı Ekim ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %12,0 arttı. Aynı ayda gıda, içecek ve tütün satışları %14,8, gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) %12,8, otomotiv yakıtı satışları %6,5 arttı.

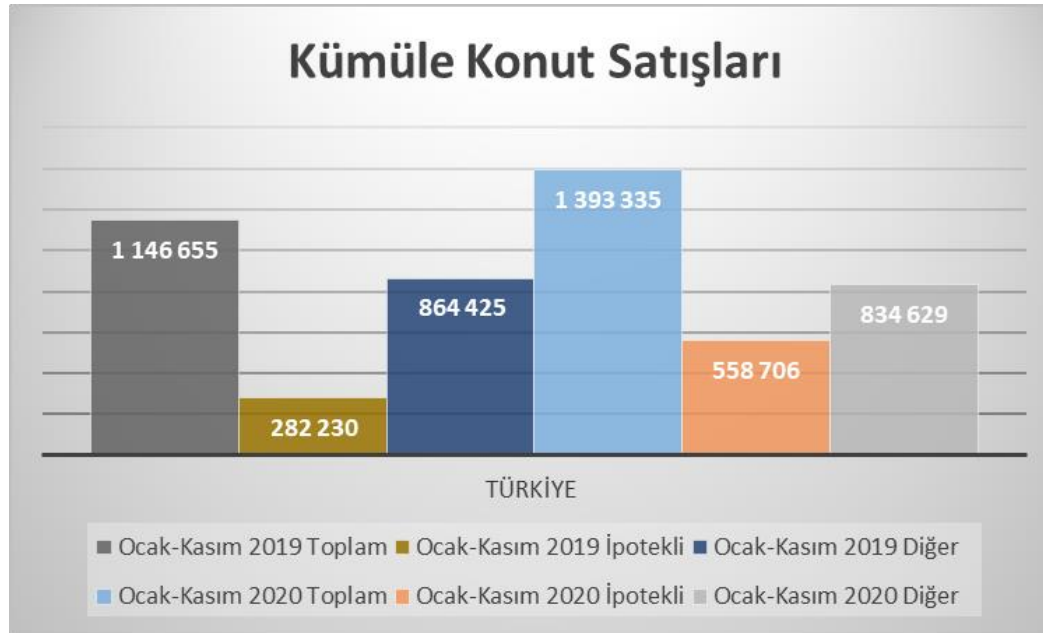
Kasım Ayı Bütçe Gerçekleşmesi

- Ekim ayında 4,9 milyar TL açık veren bütçe dengesi Kasım'da 13,4 milyar TL fazla verdi

Konut Satış İstatistikleri, Kasım 2020

- ❑ Türkiye'de 2020 Kasım ayında 112 bin 483 konut satıldı.
- ❑ Türkiye genelinde konut satışları 2020 Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %18,7 azalarak 112 bin 483 oldu. Konut satışlarında, İstanbul 21 bin 158 konut satışı ve %18,8 ile en yüksek paya sahip oldu.

Kredide Büyüme Hızı Azalıyor..

- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) , finansal istikrarın sağlanması ve cari açığın azaltılmasına yönelik olarak atılan makro ihtiyati adımlar çerçevesinde, taksitli alışverişlerde taksit sayısını düşürdü.

BDDK'dan TAKSİT DÜZENLEMESİ	Taksit süresi/kredi vade sınırı (Eski)	Taksit süresi/kredi vade sınırı (Yeni)
Basılı ve külçe halinde olmayan kuyumla ilgili harcamalarda	8	6
Fiyatı 3 bin 500 TL'ye kadar olan televizyon alımları hariç elektronik eşya(1)	6	4
Mobilya ve elektrikli eşya(2)	18	12
Nihai fatura değeri 300 bin TL'nin üzerindeki taşıt alımlarında kredi vade sınırı	48	36
Nihai fatura değeri 750 bin TL'nin üzerindeki taşıt alımlarında kredi vade sınırı	48	24
Taşıt teminatlı kredilerde vade sınırı	48	36

(1) Elektronik eşya: Televizyon, video kamera, ses sistemleri vb. (Bilgisayar ve tablet bu kategoriye dahil değildir.)

(2) Elektrikli eşya: Buzdolabı, çamaşır makinesi, bulaşık makinesi, elektrikli küçük ev aletleri vb.